

ระบบห้องสมุดอัตโนมัติสำหรับห้องสมุดเฉพาะ*

(ตอนที่ 2)

สุปรินญา ลุทธิทานนท์ ถอดความและเรียบเรียง**

Ameritech เป็นผู้นำในตลาดมินิคอมพิวเตอร์ที่จำหน่ายให้แก่ห้องสมุดเฉพาะ ในปี ค.ศ. 1995 ผลิตโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับระบบห้องสมุดอัตโนมัติ คือ

1. Horizon ออกแบบขึ้นโดยเจาะจงตลาดห้องสมุดเฉพาะ เดิม Horizon ใช้ชื่อว่า Dynix Marquis และได้เปลี่ยนชื่อเป็น Horizon เมื่อ ค.ศ. 1994 Horizon ใช้ระบบ UNIX ปฏิบัติการในระบบเครือข่าย มีตัวเชื่อมโยงภาพ สามารถทำงานได้หลายอย่าง และใช้เทคโนโลยี client/server ที่แท้จริง นอกจากนี้ Ameritech ยังออกแบบ Horizon สำหรับห้องสมุดประชาชน และห้องสมุดโรงเรียนด้วย ใช้ชื่อว่า Dynix และ Dynix Scholar

2. NetPublisher เป็นโปรแกรมใหม่ของ Ameritech ช่วยให้ห้องสมุดสามารถผลิตทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะของห้องสมุดในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างง่ายดาย

3. WebPac เป็นโปรแกรมที่ช่วยในการสืบค้นฐานข้อมูลทางบรรณานุกรม ฐานข้อมูลการอ้างอิงและสืบค้นไปยังห้องสมุดอื่นโดยผ่านระบบ Internet สามารถใช้ Web browser สืบค้นฐานข้อมูลใดๆที่ใช้มาตรฐาน Z39.50 ได้ รวมทั้งสืบค้น OPAC ของห้องสมุดบน Internet ด้วย

นอกจากนี้ Dynix ยังมีศูนย์บริการออนไลน์ ชื่อว่า Dynix Vista ให้บริการการเข้าถึงฐานข้อมูลต่าง ๆ ด้วยระบบออนไลน์

ในปี ค.ศ. 1995 Ameritech รายงานว่า มียอดจำหน่าย 487 ระบบ ประมาณร้อยละ 15 จำหน่ายให้แก่ห้องสมุดเฉพาะ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี ค.ศ. 1994 ที่จำหน่ายได้ 552 ระบบ แต่จำหน่ายให้

---

* แปลและเรียบเรียงจาก Pamela Cibbarelli. "IOLS Software for Special Libraries : An Overview of Today's Best Options." Computers in Libraries Vol.16 No.6 (June 1996) : p.32-39.

** หัวหน้าห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แก่ห้องสมุดเฉพาะเพียง ร้อยละ 8

IME Systems, Inc. เป็นหนึ่งในสองผู้จำหน่ายระบบห้องสมุดอัตโนมัติสำหรับตลาดไมโครคอมพิวเตอร์ และมินิคอมพิวเตอร์ ยอดจำหน่ายรวมของ IME ที่จำหน่ายให้แก่ห้องสมุดเฉพาะจะมากกว่ายอดจำหน่ายของ Ameritech

IME ผลิตโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับระบบห้องสมุดอัตโนมัติ 3 โปรแกรม สำหรับห้องสมุดเฉพาะคือ

1. Information Navigator ใช้ระบบจัดการฐานข้อมูลที่ IME สร้างขึ้น ชื่อว่า TINMAN Information Navigator ออกสู่ตลาด ค.ศ. 1986 และประสบความสำเร็จอย่างงดงาม มีผู้ใช้มากกว่า 2,600 แห่งใน 47 ประเทศ และ 27 ภาษา ใช้ระบบปฏิบัติการ MS-DOS และ UNIX ค้นหาได้ทั้งข้อความและภาพ

2. IINLAW คล้ายกับ Information Navigator แต่รวมเอาคุณสมบัติพิเศษสำหรับห้องสมุดกฎหมายไว้ด้วย

3. Q Series เป็นโปรแกรมใหม่ในระบบ DOS-UNIX ใช้เชื่อมโยงภาพสำหรับโปรแกรม Information Navigator นำออกสู่ตลาดเมื่อต้นปี ค.ศ. 1996

ในเดือนมกราคม ค.ศ. 1996 Data Trek และ IME ได้เจรจาตกลงรวมกิจการกัน ปัจจุบัน ทั้ง 2 บริษัท เป็นของกลุ่ม Dawson Holdings PLC

ผลสำรวจของ Cibbarelli พบว่า Information Navigator ได้คะแนนนิยมจากผู้ใช้

7.6 IME รายงานว่ามียอดจำหน่าย 167 ระบบ ในปี ค.ศ. 1995 เป็นเวอร์ชันสำหรับมินิคอมพิวเตอร์ และในจำนวนนี้ ร้อยละ 38 จำหน่ายให้แก่ห้องสมุดเฉพาะ ส่วนเวอร์ชันสำหรับไมโครคอมพิวเตอร์มียอดจำหน่าย 201 ระบบ ร้อยละ 48 จำหน่ายให้แก่ห้องสมุดเฉพาะ ในปี ค.ศ. 1994 ยอดจำหน่ายระบบสำหรับไมโครคอมพิวเตอร์จะมากกว่าในปี ค.ศ. 1995 คือ จำหน่ายได้ 343 ระบบ จำหน่ายให้แก่ห้องสมุดเฉพาะ ร้อยละ 53 ส่วนระบบสำหรับมินิคอมพิวเตอร์จำหน่ายให้ห้องสมุดเฉพาะ ร้อยละ 18 ของยอดจำหน่าย 116 ระบบ

(โปรดติดตามฉบับต่อไป)